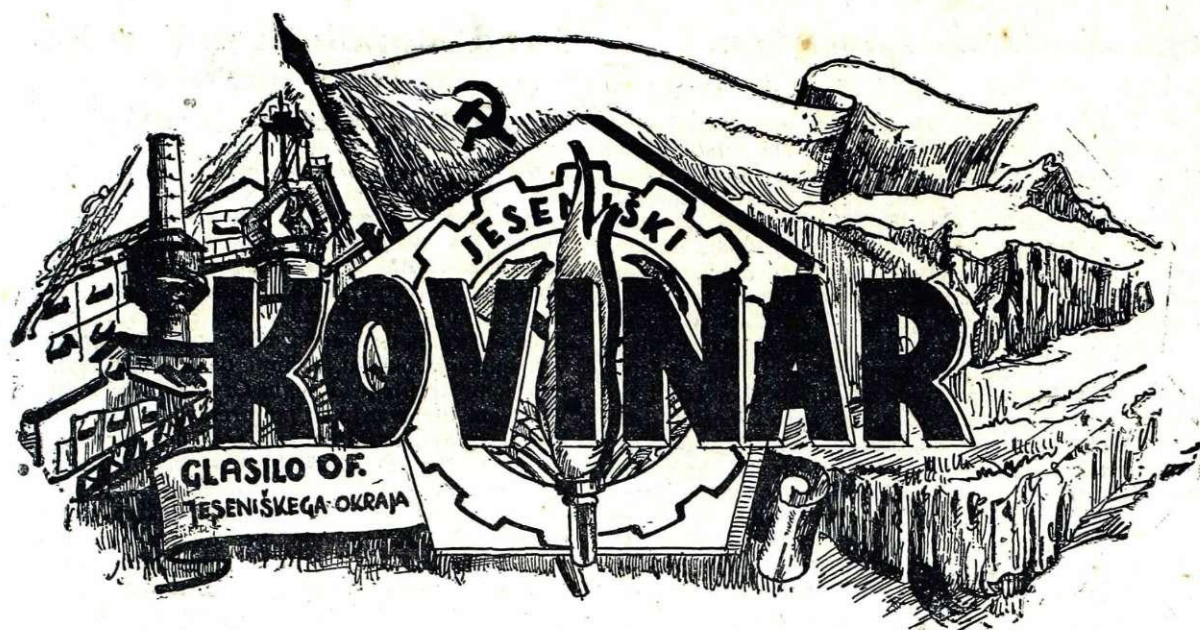

Poštšina plačana v gotovini!

Pokazala se je nujnost ostre borbe proti špekulaciji, ki še vedno občutno zavira normalni razvoj našega gospodarstva in ki je nujen preostanek kapitalistične dediščine zlasti v trgovini.

Pokazala se je dalje nujnost ostre borbe proti špekulantskemu duhu, ki preko kapitalističnih elementov, ki se nam vrivajo v državni in zadrudni gospodarski aparat, hromi in ovira razvoj k socializmu.

(Boris Kraigher)

Leto I.

Jesenice dne 28. maja 1948

Štev. 10

TITU OB 56. LETNICI

Jesenjski kovinarji in ostalo delovno ljudstvo okraja je z letošnjo Titovo štafeto dokazalo še nevideno ljubezen do svojega učitelja in voditelja

Megle so so podile po Triglavu. Viharji so razsajali in sipali sneg po pečinah. Nekateri so že dvomili o možnosti vzpona na Triglav. Našim alpinistom pa ni upadel pogum, svojo zamisel so hoteli na vsak način uresničiti. Za ljubljene maršala bi plezali tudi ponoči, skozi viharje, led in mraz.

Rano pred zoro, 21. maja 1948, so se dvignili na Kredarici in pohiteli proti sveže zasneženemu vrhu. Pot je bila naporna in je zahtevala veliko od držnih pristopnikov. Se predno je majsko sonce ožarilo vrhove gora, so izstrelili raznobarvne rakete v zrak: znak štarta slovenske štafete za maršala Tita.

Štafeta palica za 56 letnico maršala Tita, delo udarnika Kramžar Dolfeta in Krajcar Franca iz jeseniške železarne

Okrajni sekretar tov. Voljč Ignac je spregovoril udarne besede in označil pomen letošnje Titove štafete. Vodja tov. Župančič Uroš je izročil štafeta palico gorenjskim alpinistom in jim želel srečno pot. Mladostno in spretno so pohiteli alpinisti proti malemu Triglavu in dalje proti Kredarici. Tu so jih čakali naši najboljši alpski smučarski vozači s Katnikovo in

Slavnostna otvoritev prvega zadrudnega doma v našem okraju

Na Lancovem pri Radovljici so 16. maja 1948 svečano otvorili svoj zadrudni dom, ki so ga dogradili v 42 dneh na kraju, kjer so pred 800 leti s kamnitega sedeža gospodovali razni grofje našemu kmetu, ki mu je moral tlačaniti

Kot smo poročali v naši zadnji številki, je bil 16. maja 1948 odprt prvi zadrudni dom v našem okraju na Lancovem pri Radovljici.

Kmalu po dvanajseti uri so pričele prihajati prve skupine, da prisostvujejo slavnostni otvoritvi. Na čelu večjih skupin so igrale tri godbe: prva je prispela na gradilišče sindikalna godba kovinarjev iz Javornika, na čelu je plapolala v vetru velika delavska zastava, za godbo so bili razvrščeni prapori množičnih organizacij, predvsem iz Jesenic in Javornika, za prapori je korakalo ljudstvo iz gornjesavske doline.

Kot druga je prispela godba iz Hrušice, za njo pa množice iz Radovljice in okoliških vasi z zastavami na čelu. Med zvoke godbe so se vpletale melodije partizanskih in drugih pesmi.

Klicu delovnega ljudstva se je z veseljem odzvala tudi vojaška godba iz Radovljice. Za njo so se zgrinjale proti gradilišču nadaljnje množice, večinoma peš, nekateri na kolesih ali kmečkih kočijah.

Pred otvoritvijo si je večstoglava množica z zanimanjem ogledovala slavnostno okrašeno, veliko novo stavbo prvega zadrudnega doma v jeseniškem okraju. Prireditelji in graditelji so veselih in ponosnih obrazov radevolje razlagali zanimivosti in posebnosti pri gradnji doma, s

posebno vnuemo pa so opisovali zgodovino kraja, kjer danes stoji krasen zadrudni dom. Tik ob cesti, nekaj korakov od zadrudnega doma je še danes dobro ohranjen sedež iz kamna. Graditelji so na tem mestu napisali sledeče pojasnilo:

Na tem sedežu iz kamna so pred 800 leti gospodovali ortenburški in kasneje celjski grofje našemu kmetu, ki je moral tlačaniti in mu moral biti pokoren.

Danes po 800 letih, pa stoji na tem mestu zadrudni dom, kjer bo kmet in delavec ustvarjal roko v roki lepšo bodočnost slovenske zemlje.

Ti kratki stavki mnogo povedo. Pokličejo nam v spomin težko in krvavo zgodovino slovenskih kmetov v borbi proti raznim grofom, posvetne in cerkvene gosposke. Po odstranitvi fevdalnega sistema je naš kmet sicer nekoliko lažje zadihal, kmalu pa je znova padel v moderno suženjstvo naraščajočega kapitalizma. Zemlja je postala samo navidez kmetova last. V kapitalistični dobi, vse do osvoboditve po zadnji svetovni vojni, se je moral naš kmet od zore do poznega mraka znojiti na polju, nji-

(Nadaljevanje na drugi strani)

Lukancem na čelu. V drzni in strmi vožnji so vozili proti Krmu. Pri zadnjih zaplatah snega so prevzeli štafeta palico mladinci, dijaki in vajenci. Izmenoma so pohiteli proti lovski koči, kjer so štafeta palico prevzeli lovci, drvarji in kmetje. Največji užitek je bilo gledati alpiniste, smučarje, mladince, lovce, drvarje in kmete, s kakšnim navdušenjem so opravljali to delo. Med njimi smo videli tudi 70 letnega lovca „Požrva“, kako je v ranem jutru z mladostnimi koraki tekel in poljuboval štafeta palico.

Zgodaj zjutraj smo se v Mojstrani združili s štafeto JA. Vse ljudstvo je tekače najpristrčneje pozdravljalo in jim sipalo cvetja na pot. Bolj ko smo se bližali Jesenicam, več je bilo tekačev in gostejši je bil špalir ob cesti. Posebno lep in množičen je bil sprejem tekačev na Belem polju pred spomenikom 47 talcev. Toda pot je še daga, treba je hiteti dalje. S tekači so se kosali pionirji, obdani z zastavami. Cesta je izgledala kot pisana reka ljudstva, ki hiti proti Beogradu, da izroči pozdrave in zaobljube delovnega ljudstva ljubljenu maršalu.

Ko se je štafeta pojavila na Jesenicah, je zavzela take dimenzije, da je skoraj ni nemogoče

opisati. Množice so stale v gostem špalirju, cvetje je deževalo na tekače, pozdravi so se zlivali drug v drugega, reka tekačev je naraščala. Vse je hotelo sodelovati s tekači: pionirji, pionirke, delavci, žene in mnogo fizikultur-nikov.

Pred upravnim poslopjem železarne se je zbral ves delovni kolektiv. Vse je bilo v cvetju in morju zastav. Sirene so naznanile prihod štafete. Ko je pionir izročil štafeta palico direktorju železarne ing. Torkarju Janku, je želel v imenu vsega kolektiva vso srečo maršalu, predal palico plavžarju, ta martinarju in tako dalje skozi vso okrašeno železarno. Štafeta je preletela tudi javorško valjarno, nato pa pohitela v Moste, kjer jo je sprejel delovni kolektiv gradilišča hidrocentrale. Pred spomenikov talcev v Mostah so fizikultur-niki, delavci in mladina ponovno izrekli zaobljubo, da bodo dragocene pridobitve narodno - osvobodilne vojne odločno in junaško branili pred kakršenkoli napadi, da bodo dali vse za presego plana, ki je jamstvo trajnega miru in kažipot v socializmu.

Štafeta je nato stekla dalje proti Ljubljani.

Otvoritev zadrúžnega doma na Lancovem

(Nadaljevanje s prve strani)

vah in gozdovih, trud njegovega dela pa so porabili kapitalistični izkoriščevalci, ki so kmečke pridelke kupovali po sramotno nizkih cenah, industrijske izdelke pa kmetu prodajali po nezasišano visokih.

Današnja, svobodna Titova Jugoslavija, pa je tudi v tem, oziru našemu kmetu prinesla popolno svobodo. Pa ne samo to. Našega kmeta tudi uči svobodnega življenja. Saj končno ni nič čudnega, da se naš kmet po tisočletnem suženjstvu ne more pravzaprav znati in se ne more v polni meri zavedati današnje svobode. To prav posebej zaradi tega, ker se med nami še nahajajo nekateri sovražniki kmečkega in delovnega ljudstva. To so bivši gestapovski agenti in klerofašisti, današnji hlapci zapadnega imperializma in nazadnjaškega Vatikana, ki s trdovratno zavistjo skušajo zavirati vsak napredek v naši deželi.

Toda dovolj tega razmišljanja. Ne pokvarimo si veselja z mislimi na te gnusne zločince naših narodov nad velikim dnevom zmage, nad dnevom slavnostne otvoritve prvega zadrúžnega doma na Lancovem.

Prvi zadrúžni dom v jeseniškem okraju — na Lancovem pri Radovljici, slovesno odprt 16. maja 1948

Slavnost se je pričela. Množica se je zgrnila okoli slavnostno okrašene tribune, raz katere je predstavnik krajevne uprave za gradnjo zadrúžnega doma tov. Koselj Franc iz Spodnje Lipnice pozdravil navzoče in med drugim dejal:

Zamisel graditve zadrúžnih domov širom naše domovine je ena najkrajših poti do izboljšanja življenja na vasi. Ponosni smo na naš novi dom, ki ga vidite pred seboj. Ta dom je dokaz, kaj lahko napravi delovni polet ljudskih množic. Ni še minilo dva meseca, ko smo imeli prvi sestanek aktivistov. Pred nami so stali težki problemi: kje dobiti les, opeko in ostali material, zlasti pa, kje dobiti delovno silo v teh malih vasicah. S pravilnim pristopanjem do ljudi in ob razumevanju gotovih ustanov smo uspeli, da so se dela pričela na mestu, kjer so še pred meseci stale visoke smreke. Sprva je delalo le nekaj aktivistov in vaščanov. Uvideli pa smo, da samo nedeljsko delo ne bo rodilo uspeha. Vaščani Lancovega, Lipnice, Brd, Selc, Vošč, Zg. Lipnice in iz Mošenj smo organizirali dnevno delo. Velike zasluge ima pri tem mestni odbor OF v Radovljici in vse tamkajšnje množične organizacije. S kopanjem temeljev smo pričeli 4. aprila, z dnevnim delom pa 12. aprila. Tako je bil dom, kakršnega vidite danes, **dograjen v 42 dneh**. Pri kopanju temeljev smo naleteli na živo skalo, ki smo jo morali razstreljevati. To nas je zadržalo 10 dni. Druga težava je bila v pomanjkanju vode, ki je oddaljena poldrug km. Voziti smo jo morali v čebrih. Ob pričetku del je bilo na mestu samo okrog 2.000 opeke. Mnogo opeke smo morali zvoziti iz oddaljene Hrušice nad Jesenicami, nekaj smo jo nabrali tudi drugod. Seveda smo morali vso to opeko pred uporabo še očistiti. Manjkajočo opeko nam je poklonila okrajna opekarna v Dvorski vasi iz izvenplanske nekvalitetne zaloge, nekaj pa smo jo dobili tudi od Remčeve požgane žage na Lancovem. Danes je zazidanih v zadrúžnem domu okrog 60.000 komadov opeke.

Denarja smo imeli ob pričetku gradnje samo 38.000 din, potrebovali pa bi ga najmanj 50.000 din. Zato je AFŽ iz Lipnice priredila veselico in smo dosegli vsoto 52.000 din. Po-

vedati moramo, da denar ni igral tolike vloge kot prostovoljno delo zavednih poštvovalnih ljudi. Po mnenju strokovnjakov znaša vrednost današnje stavbe 1.200.000 din, mi pa smo faktično porabili le 100.000 din, tako da znaša vrednost prostovoljnega dela 1.100.000 din.

Pomen dograditve zadrúžnega doma za Lancovo in okoliške vasi bomo spoznali šele sedaj, ko se nam nebo treba več potikati po raznih privatnih hišah zaradi sestankov, zborovanj in slično. Kulturno-prosvetno življenje, ki nam je bilo dosedaj sploh onemogočeno, bo v novem domu zaživelo z vso sproščenostjo. Imamo veliko dvorano, čitalnico in druge prostore. Nadalje so v domu zelo lepi prostori za bodočo zadrúžno trgovino, skladišča in podobno. Tu bo naš kmet svobodno in brez špekulantskih posrednikov prodajal viške svojih poljskih pridelkov, na drugi strani pa po najnižjih cenah kupoval razno industrijsko in tekstilno blago. Kmet in delavec si bosta v najlepšem tovariškem sožitju izmenjevala svoje pridelke in izdelke.

Končno moram izreči v imenu gradiliščne uprave najlepšo zahvalo in priznanje vsem o-nim, ki so kakorkoli pomagali pri graditvi doma.

Ziveli najnaprednejši kmetovalci, borci za večji donos zemlje!

Ziveli graditelji zadrúžnih domov, borci za boljše, lepše in kulturnejše življenje vasi!

Zivel tovariš Tito, naš voditelj in učitelj!

Ko je vojaška godba odigrala državno himno, je spregovoril tov. Karmelj Maks, predsednik zadrúžne zveze Slovenije. Označil je pomen zadrúžnih domov in zadrúžništva sploh, in med drugim dejal, da ta dom kot živa priča postavlja na laž vso sovražno propagando. V tem domu ni nikakih sledi o izmišljenih skupnih kuhinjah in kotlih ter skupnih ležiščih. Vsak se lahko na lastne oči prepriča, da so v domu samo prostori za kulturno in gospodarsko življenje vasi.

Nadalje je v imenu Okrajnega odbora OF pozdravil otvoritev doma tov. Voljč Ignac, za njim pa je član okrajne uprave za gradnjo zadrúžnih domov tov. Prešern Martin navedel organizacije in ustanove, ki so prvemu zadrúžnemu domu v našem okraju priskočili na pomoč z raznimi darili in tako dali veliko priznanje graditeljem. Ta darila, ki so bila na dan slavnostne otvoritve v domu okusno razstavljeni, so sledeča:

1. Okrajni ljudski odbor, prosvetni odsek: lepo število knjig, ter veliko in okusno izdelano knjižno omaro;
2. Okrajni odbor Osvobodilne fronte: veliko vokvirjeno sliko maršala Tita;
3. Okrajni odbor AFŽ: knjige „Borba na naših tleh“, „Osni marec“, „Melioracija kislih zemljišč“ in razne revije za eno leto;
4. Mestni odbor OF Jesenice: razne knjige v vrednosti čez 500 din;
5. Okrajna uprava za gradnjo zadrúžnih domov: nov radio aparat in 45.000 din;
6. Tovarna verig v Lescah: nov plug za ora-nje;
7. Okrajna poslovna zveza: novo dvodelno travniško brano;
8. Okrajni odbor LMS: krasen kip Stalina;
9. Mestni odbor LMS Bled: okusno izdelano gorenjsko skrinjico;
10. Uslužbenci OLO Jesenice: tri lepe knjige;
11. Uredništvo „Jesenškega kovinarja“: brezplačen izvod lista za eno leto;
12. MLO Jesenice: Kovinski napis „Zadrúžni dom“ v vrednosti 7000 din.

Pred zaključkom proslave so bile najpoštvovalnejšim vaščanom in graditeljem podeljene značke in sicer 4 zlate, 5 srebrnih in 15 bronastih. Med odlikovanci z zlato značko je tudi 15 letni Lukanc Franc, ki je s konjem navozil vso vodo, potrebno pri gradnji. Zlate značke so še prejeli: Kolektiv koroškega internata v Radovljici za 1050 ur, Lukanc Franc, 57 letni mali kmet in Koselj Franc, 44 letni kovač. Srebrne značke pa krasijo prsi: Golmajer Francu. Pesjak Gabrielu, Zupan Stankotu, Koselj Jakubu in Koselj Jankotu. Izmed 15 bronastih značk si je eno prisvojil kolektiv pionirjev Lancovo-Lipnica.

K uspehu proslave so prispevali poleg uvo-

Pred dopolnilnimi volitvami v odbore Osvobodilne fronte

Drugi Kongres Osvobodilne fronte v Ljubljani je nakazal nove naloge in smernice za delo odborov Osvobodilne fronte na vasi in v mestu. V vsestranskem sodelovanju morajo odbori Osvobodilne fronte dvigati visoko zavest članstva pri ustvarjanju petletnega plana, pri uresničevanju socializma v naši domovini. Ako pa analiziramo delo odborov Osvobodilne fronte v jeseniškem okraju, vidimo, da so kljub lepim uspehom, ki jih je dosegla Osvobodilna fronta v svojem utrjevanju in pri premagovanju konkretnih gospodarskih težav, posamezne organizacijske oblike dela čestokrat zavirale politično delo na vasi in v mestu. Te zapreke je bilo zlasti opaziti pri mobilizaciji članstva za izvedbo prostovoljnih del, pri dvigu ideološke vzgoje na vasi. S postavitvijo organizacije Osvobodilne fronte v jeseniški tovarni ter drugih tovarnah in gradiliščih je začelo pešati delo Osvobodilne fronte na vasi. V odbore na vasi so prišli večji in močnejši kmetje, ali pa ljudje, kateri nimajo interesa za politično delo, ideološko prevzgojo in vodenje borbe za izvedbo petletnega plana. Opuščali in zanemarjali so masovne sestanke članstva in neživiljenjsko reševali probleme na vasi.

S tem, da se bo sleherni član Osvobodilne fronte vključil v svojo osnovno organizacijo v kraju, kjer stalno stanuje, se bo poživilo delo Osvobodilne fronte in delo odborov. Z dopolnilnimi volitvami in z dopolnitvijo odborov morajo v te odbore na vasi priti tudi naši delavci, ki bodo v odbore vnesli borbenejšega duha. Dopolnilne volitve, ki se bodo izvajale na masovnih sestankih, morajo biti izraz visoke zavesti članstva Osvobodilne fronte. Masovni sestanki morajo pretresati delo II. Kongresa, pretresati morajo tudi o svojem delu ter sprejeti konkretne sklepe in naloge za nadaljnje delo v utrjevanju Osvobodilne fronte na vasi.

Vidic Ivan.

Svečano odkritje spominske plošče v železarni

V petek 21. t. m. dopoldne so delavci martinarne na Jesenicah odkrili spominsko ploščo svojim padlim tovarišem borcem, talcem in žrtvam taborišč.

V martinarni so se zbrali delavci in delavke, dalje funkcionarji sindikalne podružnice ter direktor železarne. Ko je član pododbora obrata martinarne odkril spominsko ploščo, je godba odigrala žalno koračnico, pevci so zapeli nekaj pesmi, mladina pa je izvedla nekaj recitacij.

Plošča je posvečena 29 borcem, ki so padli v narodno-osvobodilni vojni, 16 talcem in 5 tovarišem, žrtvam taborišč. Ker so bili vsi člani našega delovnega kolektiva v železarni, se jim postavlja trajen spomenik na delovnem mestu v martinarni.

Kjer je bila Partija, so bili vsi največji prijatelji človeštva, sta bila Marx in Engels, sta bila Lenin in Stalin in tisoči in tisoči, ki so dali življenje za vstajenje ljudstva

doma navedenih godb še pevski zbor iz Radovljice, mladinski pevski zbor koroškega internata. Prvega je vodil tov. Kobentar Anton z znano sigurnostjo in veščino slednjega pa 13-letni Pušnik Ferdinand, gojenec internata.

Po končanih slavnostih se je v domu in pred domom začelo pristrčno ljudsko rajanje. Igrale so godbe, ljudstvo pa je veselo prepevalo in plesalo.

Primer graditeljev zadrúžnega doma na Lancovem zasluži vso pohvalo in naj služi za zgled ostalim gradiliščem v našem okraju. Tudi na Lancovem so bili ljudje v zgodnji pomladi pred navidezno nepremostljivimi zaprekami, tudi tu so bili prvi aktivisti zasmehovani in ovirani po sovražnikih ljudstva, vendar pred težavami in ovirami niso klonili in danes ponosno zrejo na delo svojih rok — na svoj zadrúžni dom.

Udarnikom, novatorjem, racionalizatorjem

moramo nuditi vso pomoč v njihovem prizadevanju za uresničevanje socializma

Med letošnjimi udarniki in udarnicami v železarni so tudi mladinci in mladinke, ki zaslužijo vse priznanje in posnemanje

Poročali smo že, da je bilo v jeseniški železarni v aprilu proglašanih 134, prvega maja pa 27 novih udarnikov, med katerimi je več novatorjev, racionalizatorjev in večkratnih udarnikov.

Udarniki, novatorji in racionalizatorji so danes odraz velikih družbeno-ekonomskih sprememb pri nas, ki so v temeljih spremenile odnos do dela. Njihova ustvarjalnost v marsičem presega lokalni pomen. Iznajdbe in izsledki, ki jih ti graditelji socializma odkrivajo skupnosti, se bodo uspešno uveljavljale tudi drugod.

Novi udarniki so v zadnjih mesecih znatno presegli delovne norme. Pri tem je predvsem važno, kakšne so bile norme, ali so bile lahko ali težko dosegljive, kakšen je bil njih učinek na določeno delovno skupnost odn. na vso železarno. Žal ni prostora, da bi mogli navesti za sluge in delo vseh novoproglašanih udarnikov. Navajamo uspehe le nekaterih — **najmlajših** — ki so vložili vse svoje sile in sposobnosti v korist delovne skupnosti. S tem seveda nečemo prav nič zmanjševati pomena ostalih udarnikov in udarnic, ki naj skupaj s prikazanimi delijo veselje nad doseženimi uspehi.

Gaber Vinko — udarnik, vajenec metalurško industrijske šole na Jesenicah

Gaber Vinko, rojen 12. 7. 1927 v Mojstrani, je vajenec metalurške industrijske šole — ključavničar. Dopržil je šestrazredno osnovno šolo in nižjo gimnazijo, v metalurški šoli je odličnjak v teoretičnem znanju in prav dober v praktičnem delu. Svojtčas je prejel knjižno nagrado in bil že dvakrat pohvaljen. Tudi je sindikalni funkcionar v pododboru. Povprečnega učenca prekaša za 20%. Če bo začeto delo nadaljeval s tako vnamo, bo prav kmalu postal mojster svoje stroke.

V opekarni tvorijo prvo mladinsko brigado udarnice: **Klinar Francka, Jamšek Vida, Mikola Marija in Čuden Gabrijela**. Vse štiri so zaposlene kot oblikovalke samotne opeke. Presežek njihovih norm neprestano narašča. Med navedenimi je Klinar Francka že dvakratna udarnica.

Vsem novoproglašanim udarnikom in udarnicam v imenu delovnega ljudstva iskreno čestitamo!

Za izboljšanje dela in napredek v jeseniški železarni

Prva mladinska brigada v opekarni: udarnice **Klinar Francka, Jamšek Vida, Mikola Marija in Čuden Gabrijela**

Že večkrat smo v našem listu pisali, da so jeseniški kovinarji in nameščenci z vseh delovnih mest opozarjali na pomanjkljivosti pri delu, in s predlogi za izboljšanje dela izvedli dopolnitve delovnih postopkov in naprav ter s tem dvignili kvaliteto dela. Da bi se ti predlogi in izboljšanja še uspešnejše mobilizirali, je direkcija železarne in sindikalne podružnice kovinarjev razpisala

prvomajsko tekmovanje

za najbolj učinkovite predloge izboljšave v dobi od 1. maja do 29. novembra 1948

z razpisom 50.000 dinarjev za izredne dodatne nagraditve.

10 najboljših in ob danih sredstvih izvedljivih predlogov bo poleg običajne najvišje nagrade din 4.500, še dodatno nagrajenih z din 5 tisoč (7 iz delavskega in 3 iz nameščenskega staleža).

Z navedenim prvomajskim tekmovanjem je Železarna Jesenice in sindikalna podružnica kovinarjev ponovno dokazala veliko razumevanje za izboljšanje dela, pa tudi veliko prizadevanje napram novatorjem in racionalizatorjem, ki odkrivajo zaostale in nepopolne postopke in organizacijo v proizvodnji.

Predloge za izboljšanje dela sprejemajo obratni sindikalni referenti za racionalizacijo dela, odnosno tajništvo železarne. Obratovodstva so dolžna nuditi predlagateljem vso pomoč. Za uspešno izvrševanje tekmovanja je nujno potrebno uspostaviti delavnico za novatorje.

Dom kovinarjev na Jadranu

velika pridobitev delovnega kolektiva jeseniške železarne

Dne 9. maja t. l. je bila otvoritev sindikalnega počitniškega doma pri Crikvenici na Jadranu. Velika pridobitev je to in novost v življenju delovnih ljudi. Največ zaslug pri tem ima sindikalna podružnica kovinarjev, ki preko vseh ovir vodi odločno borbo za čim lepše in srečnejše življenje kovinarjev.

Našim najboljšim delavcem — udarnikom, novatorjem in racionalizatorjem ter mnogim jubilarantom je sedaj omogočeno, da se po svojem delu tudi oddahnejo in preživijo nekaj dni v lepem obmorskem letovišču Crikvenici v Dalmaciji, si naberejo novih moči za nadaljnjo borbo v izgradnji socializma.

Ena skupina se vrača, druga odhaja. To se bo ponavljalo vse leto in vso bodočnost. Vsake mu je omogočeno, da izkoristi pet dni rednega in pet dni izrednega letnega dopusta. To je neprimerno večje vrednosti od nagrade din 2.000, ki se je dosedaj podeljevala. Ogromna večina našega delovnega ljudstva je namreč danes

Proglasitev udarnikov v tovarni pletenin v Radovljici

Dne 1. maja 1948 — na dan pregleda borbениh sil našega ljudstva — so tudi v Tovarni pletenin v Radovljici pregledali delovne vrste in uspehe. Najboljše tovarišice so bile proglašene za udarnice, mnoge pa so bile denarno nagrajene za njih prizadevanje pri opravljanju svojega dela. Proglašanih je bilo za udarnice 8 tovarišic, ki so presegle normo za 25 do 60%, 38 tovarišic pa je bilo nagrajenih. Izmed udarnic sta dve tovarišici že dvakratni udarnici.

Vse pogoje za priznanje udarništva je izpolnila tudi komaj 15-letna **tov. Zupan Ivanka iz Lese**, ki je verjetno najmlajša udarnica v naši tekstilni industriji odnosno najmlajša med udarniki sploh. Kljub temu, da je pletilni stroj tovarišice Zupan Ivanke na mestu, odkoder je razgled po vseh ostalih tovarišicah, ima mlada udarnica svoje oči uprte vedno le v stroj in je nobeni važni in nevažni dogodki ne odtegnejo nepretrganemu delu. Prav nič ne pase svoje radovednosti in si je prav zaradi svoje pridnosti in spretnosti priborila naslov udarnika.

Vsem tovarišicam udarnicam iskreno čestitamo, posebej še mladi Ivanki, in jim želimo še nadaljnjih podvigov v izgradnji naše domovine.

Zupan Ivanka, roj. 26. 8. 1932 najmlajša udarnica v tekstilni industriji

trdno prepričana, da so dopusti v prvi vrsti in predvsem določeni zato, da se v tem času resnično odpočijemo. Nekdaj so ljudje iz „dopustov“ prihajali še bolj utrujeni in izmučeni kot so bili ob nastopu dopusta. Še več pa je bilo takih — zlasti delavcev — ki do dopusta sploh niso imeli pravice, ali pa ga iz kakršnih koli razlogov niso mogli izkoristiti. Danes pa je tudi v tem oziru pri nas zelo drugače. Letni dopust je vsakemu z zakonom zajamčen, z jamčena je tudi koristna izraba dopustov. Naj navedemo samo izjavo štirikratne udarnice tovarišice Hafner Micke iz Jesenic: „... Še nikoli v življenju nisem bila tako srečna, kot sem sedaj v našem domu.“

Sindikalna podružnica kovinarjev stremi za tem, da se bo sindikalni počitniški dom na Jadranu še lepše preuredil in popravil, da bo v njem še več prostora in čim več ugodnosti za koloniste.

Udarniki so resnični socialistični delavci, ker so revolucionarno prekinili s starim načinom dela

Grški demokrati — rešeni zaporov, ječ in smrti — na Jesenicah

Pred dnevi je prispelo na Jesenice 31 grških demokratov, o katerih je dnevno časopisje že obširno poročalo. Navedeni grški demokrati so bili v južnoameriški državi Argentini po fašističnih oblastnikih aretirani z namenom, da jih izročijo monarhofašistični vladi v Grčiji. Ta nečloveški zločin pa so preprečile demokratične sile v Italiji ob podpori predsednika Glavnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije tovariša Djura Salaja.

Veseli in srečni, da so bili rešeni fašističnih krvnikovv Grčiji, so se ustavili na Jesenicah. Počutili so se svobodne kot že dolgo ne. Z obudovanjem so gledali naše delovno ljudstvo, ki si gradi socialistično državo. Izrazili so željo ostati vsaj nekaj časa med nami. Prijavili so se pri vodstvu baze za repatriiranje, češ da želijo delati in tako dati duška svoji hvaležnosti nad rešitvijo.

Zmenili so se z upravo in se razdelili v dve skupini. Popravljali so pot, ki vodi od državne ceste do baze. Prva skupina je v kamnolomu napravljala in nakladala pesek, druga pa je posipala cesto. Nasuli so približno 30 ton peska v dolžini 1 km, vse v 124 delovnih urah.

V sredo so odšli na Bled, kjer jim je naša ljudska oblast pripravila lepše in udobnejše prostore. Od tu bodo po svoji želji razmešteni na določena mesta.

Ob usodi teh demokratičnih Grkov se nehoti spominjamo slične usode in deset tisočev izmed nas pred 7 leti. Tudi takrat in še pozneje so naše ljudstvo lovile in preganjale fašistične zverine, ga zapirale, mučile in morale po raznih ječah in taboriščih. Edina rešitev svobodnih in zavednih ljudi je bila — v naših gozdovih in gorah. Nikamor drugam se nismo mogli zateči, če smo hoteli rešiti golo življenje. Na svetu je besnela najstrašnejša vojna v zgodovini. Po dolgem in krvavih štirih letih smo — kljub ogromnim mislijo in delajo. Pri nas se ne postavlja več vprašanje narodnosti, stanu itd. Vsakemu poštenemu delovnemu človeku, katerekoli narodnosti, so vrata v našo domovino vedno odprta. V tem je globok človečanski pomen naše svobode, v tem je pravi smisel besed: ljudska država in ljudska oblast. Zaradi tega naše ljudstvo ni obračunalo samo s tujim fašističnim osvajačem, ampak tudi z domačimi izdajalci. Našemu poštenemu in svobodoljubnemu ljudstvu je ljubši tujerodni poštenjakar in demokrat kot pa domač izkoriščevalec in fašist.

V tem duhu in s takimi mislimi naše ljudstvo iskreno pozdravlja preganjane grške rodoljube in demokrate z željo, da bi se kmalu mogli vrniti v — svobodno Grčijo!

Prostovoljna in druga javna dela na Jesenicah dokazi boljše organizacije in medsebojne povezave

Po prvih pomladanskih prostovoljnih delih na Jesenicah moremo sklepati, da je letos tehnično in evidenčno vodstvo mnogo bolje organizirano kot prejšnja leta. To je prišlo do izraza zlasti na Dan zmage — 9. maja 1948 — pri prostovoljnih delih na Jesenicah, Plavžu in na Hrušici, kjer sta bili podeljeni prehodni zastavi najboljši delovni brigadi in četi ter zlate srebrne in bronaste značke najboljšim posameznikom (obširno smo o tem poročali v naši 9. številki). Ni pa izključeno, da so bili vsled slabše lanske letne evidence nekateri prostovoljci izpuščeni. Da bi se te morebitne napake popravile, naj prizadeti dostavijo MOOF tozadevne listke odn. potrdila.

Izvršni odbor MOOF Jesenice je nabavil prehodne zastavice tudi za najboljše organizirane študijske krožke in rdeče kotičke, katere zastavice se bodo podelile na prvem aktivu fronte.

Omenili smo že vidno izboljšanje organizacije pri prostovoljnih delih. Pa tudi Mestni ljudski odbor pristopa letos z večjim zanimanjem in poletom k raznim javnim deli. Omenimo naj samo ureditev cestne razsvetljave, čiščenje ulic, ureditev smetišč itd. To so navidez malenkostne in komaj opazne stvari, vendar njih ureditev zelo ugodno vpliva na tujca in domačina. O večjih komunalnih in drugih javnih delih bomo v našem listu stalno poročali, čim se bodo dela pričela. K tem delom pa bo treba pristopiti s še večjo resnostjo in organiziranostjo, da bomo sproti, zlasti pa v jeseni brez sramu polagali račune pred javnostjo.

Pri tej priliki naj ohranimo spominu še tole drobno zanimivost: Nad 44 let je bila montirana na stehi glavne pisarne železarne največja in menda tudi najpreciznejša ura na Jesenicah. Ta ura se je letošnje pomlad zaradi adaptacije poslopja morala umakniti iz svojega častitljivega sedeža. Uvidenim ljudem, posebej še Mestnemu ljudskemu odboru na Jesenicah gre zasluga, da zanimiva ura ni postala „žrtev napredka“. Nekateri so jo baje mislili vreči med staro šaro, med staro železo, kjer bi se nekega dne vsa solzna in žalostna sesedla in — pretopila v jeklo. Muhavi in radovedni elektricar tov. Tračnik Lojze pa ji je tik pred smrtjo še enkrat temeljito pregledal srce in pljuča in ugotovil, da še ni odbila „zadnja ura“ in da ji je usojeno še najmanj par desetletij življenja. Na odgovornih mestih je zanjo „izprosil milost“. Tako ji je rešil življenje in ura danes spet ponosno zre izpod ostrejša jeseniške šole. Tu je še bolj vidna — tudi ponoči — in še bolj služi svojemu namenu. Rešiteljem njenega življenja čestitamo! (Mimogrede: Kršitelji delovne discipline, med katere spadajo tudi nekateri učenci in dijaki, se večkrat zaspajo ozirajo nanjo).

V začetku številk smo objavili imena najzaslužnejših prostovoljnih delavcev na Jesenicah, ki so za svojo pozitivnost prejeti na Dan zmage zlate značke. **Imena objavljamo imena prejemnikov srednjega značka** (osebne v oklepaju pomenijo opravljene del. ure). **Iz terena** (roumezakija): Braganč Franc (124), Miakar Fr. (101), Maravič Staza (87), Mesec Milka (87), Čapuder Ivan (84), Hainar Jakob (80). **Teren** (stav): Burnik Julijana (132), Lasnik Anton (129), Kralj Jožeta (100), Jelovčan Franc (87), Kosar Ivanka (93), Karis Justa (84), Robič Fr. (82), Jelovčan Ivanka (80). **Teren Sava:** Kus Francka (89), Zlebir Marija (85), Hlebanja Fr. (85), Bespalec Franc ml. (83).

Kljub zgoraj navedenim svetlim primerom pa stoji še vedno precejšnje število Jeseničanov ob strani in nekako z zasmehom opazujejo delovne napore našega ljudstva. Seveda bodo ti lenuhi ob zaključku petletke hoteli biti prvi pri obiranju sadov. Toda tem moramo že danes povedati, da se bodo pošteno urezali. Naše ljudstvo namreč ne vodi samo evidence o najzaslužnejših, ampak tudi evidence in kontrolo nad postopaki in zavirači Titove petletke. Imena prejemnikov bronastih značk bomo objavili v naslednji številki.

ka, je potrebno, da sindikalna podružnica pomaga z vsemi razpoložljivimi sredstvi upravi podjetja pri čimboljši evidenci. Procentualne razlike skupin in poedincev je dnevno prikazovati na določenih razumljivih grafikoni.

e) Za izboljšanje procesa in mobilizacije vsega kolektiva in da bo mogel sleherni delavec in nameščenec iznašati upravičeno kritiko in stavljati koristne predloge, je treba v obratih, kjer to še ni, organizirati proizvodna posvetovanja po sindikalnih grupah in izmenah, katera posvetovanja naj bodo po potrebi, najmanj pa enkrat mesečno.

f) Maršal Tito je dejal, da je naš delovni človek naše najdragocenejše bogastvo. Zato moramo štiti njegovo življenje in zdravje. Upravni odbor podružnice naj skupaj z upravo podjetja v zadovoljivi meri skrbi za razpoložljiva zaščitna sredstva (predpasniki, rokavice, ročno usnje, očala itd.). Cuhati je z mazili, olji, in surovinami. Pojačati je nedovoljno razsvetljavo in jo na manjkajočih krajih namestiti.

g) Upostaviti najtesnejše sodelovanje med sindikalnimi pododbori in sindikalnimi grupami ter tehničnim vodstvom oddelkov in ostalega tehničnega kadra.

h) Vzgoji novih strokovnih kadrov moramo posvetiti največjo pažnjo, zlasti disciplini in medsebojnim odnosom ter delu in življenju vajencev in učencev.

i) Največjo pažnjo posvetiti čuvanju pogonskih naprav, strojev, orodja, mazil, surovin in goriva. Mobilizirati celokupni aktiv in ga opozoriti na največjo budnost glede navedenih stvari kot glede celotnega podjetja. Proti škodljivcem in saboterjem usmeriti največjo budnost v zavesti, da je vsaka napravljena škoda storjena istočasno tudi vsemu delovnemu kolektivu. Več pozornosti je treba posvetiti kvaliteti izdelkov, zmanjšati izmedke in znižati proizvodne stroške ter tako utrditi finančni plan, ki mu dosedaj nismo posvečali dovolj pažnje.

3. Kulturno prosvetno delo

Brez delavske razredne zavesti ne more biti pravega socialističnega tekmovanja, ne more biti možnih in dobrih uspehov. Zato je potrebno politično-ideološki vzgoji našega delavstva in nameščenstva posvetiti vso skrb:

a) Učvrstiti in razširiti kulturno - prosvetne komisije pri upravnem odboru podružnice, prav tako tudi komisije pri pododbrih.

b) Poglobiti in organizirati pravilno kulturno in politično delo med našo mladino, posebno v taborišču na Javorniku (Za Stražo), metalurškem internatu in metalurški šoli ter učencem v gospodarstvu.

c) Posvetiti pažnjo politični vzgoji našega delavstva v strokovnih tečajih in sicer v obsegu, da ta politična vzgoja ne bo šla na škodo strokovne izobrazbe.

(Nadaljevanje na peti strani)

Sklepi občnega zbora sind. podruž. kovinarjev bodo po izvršitvi zboljšali življenje vsega kolektiva

Objavljamo sklepe občnega zbora sindikalne podružnice kovinarjev Železarne Jesenice z dne 18. aprila 1948, o katerem smo poročali v naši zadnji številki:

1. Organizacijski sektor:

a) Novoizvoljenemu odboru uprave podružnice se nalaga, da pravilno razdeli delo po sektorjih, da člani upravnega odbora sprejete dolžnosti v celoti in pravočasno izpolnjujejo; da se utrdijo komisije po sektorjih upravnega odbora.

b) Upravni odbor podružnice naj stalno vodi in nadzira delo pododborov, da bodo naloge točno in pravočasno izpolnjujejo in zaktivizirali delo komisij sindikalnih grup.

c) Utrditi je treba sodelovanje z upravo podjetja glede reševanja dnevnih problemov, organizacije dela in nagrajevanja, kakor tudi glede preskrbe delavstva.

d) Organizirati in aktivizirati v sindikalni organizaciji čim večji odstotek delavstva in nameščenstva.

2. Gospodarsko - produktivni sektor.

a) Izpolnitev proizvodnega plana je naša os-

novna in najvažnejša naloga. V svrhu izpolnitve vsakodnevnega proizvodnega plana je dolžnost upravnega odbora podružnice, da pomaga upravi podjetja, da se letni in mesečni proizvodni plan razdeli na dneve, dalje na obrate, skupine in posameznike, da bo sleherni delavec seznanjen s svojimi dnevnimi planskimi nalogami.

b) V svrhu pravilne in uspešne organizacije dela ter nagrajevanja po učinku in kvaliteti dela, mora sindikalna organizacija ukreniti potrebno, da uprava podjetja čimprej razširi brigadni sistem dela, da uvede za vsa delovna mesta tehnične norme, tako da bo vsak delavec nagrajen po učinku in težini dela.

c) Ker delovna disciplina tako glede prihoda in odhoda na delo kot med samim delom ni na najvišji stopnji, je dolžnost upravnega odbora mobilizirati celokupen sindikalni aktiv in vse delavce za borbo proti izostankom in zamudam ter simulantstvu za večji delovni polet in medsebojno pomoč pri delu. To bomo dosegli z objektivno kritiko in prepričevanjem.

d) Da bi imelo vodstvo podjetja in posamezni delavec dnevni pregled svojega dela in zasluž-

FIZKULTURA IN SPORT

Rezultati namizno - teniškega moštva z Jesenic na državnem prvenstvu v Sarajevu

Naši namizno-teniški igralci so se vrnili iz Sarajeva, kjer so na državnem prvenstvu dosegli lepe in zadovoljive rezultate. Seniorji so v ostri konkurenci dosegli šesto mesto, mladinsko moštvo pa celo četrto mesto. V tovariškem medmestnem troboju med Sarajevom, Zagrebom in Jesenicami pa so bili še bolj zmagovalci in so oba nasprotnika odpravili s prepričevalno igro 3:1.

Mladinsko moštvo SFD Gregorčiča (Kernc — Kosmač — Korbar), ki je na prvenstvu Slovenije v namiznem tenisu doseglo drugo mesto, na državnem prvenstvu pa četrto mesto

Zmaga mladinskega moštva nogometašev SFD Gregorčič proti SFD Železnikar iz Maribora (3:1)

V jeseniškem nogometu opazimo že dalj časa zelo koristen in zdrav pojav. To razveseljivo dejstvo ne moremo prezreti, saj imamo v mladih nogometaških odličnih kader, ki daje upanje, da nas bo častno zastopal na domačih in tujih tleh. Mladinsko moštvo Gregorčiča ima v mladincu Noču, Korbarju in vratarju Triplatu kader, ki ga na Jesenicah že dolgo nismo videli. Pod strokovnim vodstvom tov. Janežiča jih bomo vzgojili v prve nogometaše, ki bodo uspešno nadomestili starejše igralce.

V nedeljo 16. maja t. l. so tovariško in z odličnim znanjem brez surovosti zaigrali proti SFD Železnikarju iz Maribora. Uspeh ni izostal, tekma se je končala v korist Jeseničanov z zmago 3:1 (2:0). V nadaljnjih srečanjih jim želimo novih uspehov in zmag ter najboljših rezultatov v tabeli slovenske mladinske lige.

(Nadaljevanje z četrte strani)

d) Vsemu kulturno-prosvetnemu delu moramo dati politično vzgojni značaj.

e) Delovnemu kolektivu nuditi po predvidenem načrtu zdravo in koristno razvedrilo.

f) Delovnemu kolektivu nuditi možnost kulturno-prosvetne izobrazbe in ga pritegniti na razna politična in gospodarska predavanja.

g) Organizirati kulturno - prosvetne prireditve v okoliških vaseh, kjer stanujejo kovinarji s svojimi družinami.

h) Navajati delavstvo k čitanju čimveč dobrih in kvalitetnih knjig.

4. Fizikulturno delo

K fizikulturnemu udejstvovanju pritegniti vso našo mladino, da se bo potem pravilne in koristne fizikulture telesno razvijala in učvrstila za izvrševanje vsakodnevnih nalog, končno da bi bila zdrava in sposobna v slučaju potrebe braniti svobodo in neodvisnost naše domovine.

Skupščina zadolžuje upravni odbor podružnice in celoten sindikalni aktiv, da v sodelovanju z upravo podjetja in tehničnega vodstva navedene sklepe v celoti in čimprej izvrši v korist in prospeh in s tem boljšega življenja vsega kolektiva.

Vse sile za izgradnjo socializma!

Fizikulturno življenje v Radovljici

Kljub temu, da v našem mestu nimamo prostora, kjer bi se članstvo fizikulturnega aktiva moglo v zimskem času in ob večernih urah zbirati k telovadbi, je vendarle fizikulturno življenje precej razgibano. Pozimi je aktiv Radovljica, ki je vključen v FD Prešern, pokazal prav lepe uspehe. V teku za fizikulturno značko je tekmovalo 9 članov, 67 mladincev, 20 mladink in 133 pionirjev in pionirk. V smuku in slalomu je tekmovalo po 7 mladincev in 5 članov, prav tako so naši člani nastopili pri Triglavskem smuku in v reprezentanci v inozemstvu.

S prihodom pomladi se je delo nadaljevalo v drugi smeri. Pomladni kros, tekmovalje za značko v lahki atletiki, nogomet, odbojka, namizni tenis in druge panoge so zahtevale predhodnega treninga. Pohvaliti moramo gimnazijski aktiv, ki je sam organiziral tekmovalje med internatom Korošcev in IV. razredom gimnazije v lahki atletiki in nogometu. Zmagal je IV. razred gimnazije. Prav pridno trenira in deluje ping-pong sekcija, najbolj delavna pa je nogometna sekcija.

Pri tej priliki pa moramo fizikulturniki v Radovljici izraziti svoje nezadovoljstvo nad ostalimi nogometnimi društvi pri nas. V pomladnem nogometnem prvenstvu se ni odigrala dosedaj niti ena tekma v Radovljici, medtem ko se je FD Prešern odzval vsaki tekmi, bodisi v Kranju, Škofji Loki, Trzinu ali na Jesenicah. Radovljičani, Leščani in Blejčani bi vsaj enkrat radi videli igro svojih nogometašev na domačih tleh.

Mladinci, ki so še iz starih časov ohranili nekaj reket in žogic, so popravili in zavrvali zapuščeno tenis-igrišče in pričeli s treningom. Mladinski aktiv gimnazije je tudi v razgovorih z gimnazijskim internatom v Kranju glede tekmovalja v lahki atletiki.

Vsi fizikulturniki v Radovljici smo mišljenja, da mora naše mesto še pri Titovi petletki dobiti fizikulturni dom, nakar bomo šele lahko pristopili k vsestranskemu fizikulturnemu udejstvovanju. Zavedamo se, da je le telovadnica tisti kraj in žarišče zbiranja ljudi, ki je osnova ostale fizikulture.

FD Prešeren iz Radovljice prvak okraja v odbojki

V nedeljo 16. maja t. l. je bilo na Jesenicah odigrano okrajno fizikulturno prvenstvo v odbojki. Nastopilo je sedem moštev: FD Gregorčič iz Radovljice, SFD Kropa iz Kroke, FA gimnazija Jesenice, FD Stol iz Zirovnice, SFD Železar iz Javornika in dve moštvi SFD Gregorčiča iz Jesenic.

Kljub slabemu vremenu in dežju so odbojkaši zelo lepo in požrtvovalno odigrali 21 iger. Izmed ostalih moštev pa je zelo vidno izstopal FD Prešern iz Radovljice, ki je pokazal najlepšo tehnično igro. Radovljičani so edini, ki so iz turnirja izšli nepremagani. Potrebno pa bi bilo njih moštvo pomladiti, ako hočejo še nadalje prednjačiti v tej panogi. Drugo mesto je doseglo prvo moštvo SFD Gregorčiča, ki je nastopilo v oslabiljeni postavi. Na tretjem mestu je SFD Kropa, ki je poleg Radovljičanov imelo precej izgledov zavzeti mesto favorita. Rezultati tega pomlajenega moštva so zelo razveseljivi. Četrto mesto si je priboril FA gimnazija Jesenice z nadvse požrtvovalno igro. S sistematičnim treningom bo ta postava v bodoče dosegla še lepše rezultate.

FD Prešern je s 6 točkami pred Gregorčičem (5 točk) postal prvak okraja in nas bo zastopal na tekmovalju za prvaka Gorenjske, kjer bodo nastopali prvaki okraja Kamnik, Kranj in Jesenice. Ta prvenstvena tekma bo na Jesenicah dne 23. maja t. l.

Zmaga delovnega ljudstva zahteva v borbi za izgradnjo socializma v naši državi novo socialistično moralno v naši družbi.

OBJAVE

Sprejem v zvezno pilotsko šolo

Letalska zveza Jugoslavije bo sprejela 1. julija 1948 večje število učencev (mladincev in mladink) v zvezno pilotsko šolo, katera bo trajala 3 in pol meseca.

Pogoji za sprejem kandidatov so sledeči: Da niso mlajši od 17 in ne starejši od 24 let — da imajo najmanj 4. razreda srednje ali njeje so-rodne šole — da so aktivni člani ljudske mladine — da so zdravstveno sposobni za aktivno službo, kar se bo izkazalo z zdravniškim pregledom.

Vsak kandidat mora izpolniti sledečo prijavo: Priimek, očetovo ime in ime — nacionalnost — leto in kraj rojstva, ter narodna republika — sedanji poklic (zvanje) — katere šole in tečaje je dovršil — ali je služil v JA (kraj in kje in funkcija) — ali je reguliral vojno obvezo — ali se je v času NOV nahajal v sovražnih formacijah (katerih, kdaj in kje) — ali je aktiven član kakšne organizacije „ljudske tehnike“ (katere, od kdaj in funkcija) — ali je dovršil modelarski ali jedriličarski tečaj (kateri in kdaj) — ali je član katere množične organizacije (od kdaj in funkcijo v njej) — točen naslov sedanjega bivališča.

K prijavi je priložiti še: potrdilo o članstvu in delu v organizaciji ljudske mladine s kratko karakteristiko — ter potrdilo zdravnika, da je telesno in duševno zdrav.

Kandidati naj pošljejo prošnjo republiškemu odboru letalske zveze v Ljubljani — Celovška cesta 23, najkasneje do 25. maja 1948.

Potne stroške za prihod na zdravniški pregled, kakor tudi povratek in odhod v zvezno pilotsko šolo plača kandidat sam s popustom 75% na železnici.

Solanje, kakor tudi hrana in stanovanje za učence je brezplačno.

Republiški odbor
letalske zveze LRS

Razpis

Mestni odbor Osvobodilne fronte na Jesenicah razpisuje nagradno tekmovalje za načrt prapora. V osnutku načrta naj bo povdarjeno: na eni strani kot temelj slovenska zastava s grbom OF in s povdarkom značilnosti jeseniškega mesta; na drugi strani kot temelj partijska zastava s povdarkom, da je bil prapor razvit v prvi petletki.

Pogoji tekmovalja so:

1. Tekmuje lahko vsak član Osvobodilne fronte Slovenije;
2. Rok tekmovalja se zaključi 15. jun. 1948;
3. Osnutke, ki se ne bodo vračali, dostaviti Mestnemu odboru OF na Jesenicah (poslopje MLO, soba št. 14);
4. Ocenjevalna komisija si bo osvojila tri najboljše osnutke in jih nagradila: I. din 1000, II. din 500 in III. din 300.

K tekmovalju vabimo vse upodablajoče ljudske talente in poklicne umetnike v Sloveniji.

Pojasnila je mogoče dobiti vsak dan na MOOF v navedenih prostorih.

Mestni odbor OF Jesenice

Z ugodniške mize:

Z današnjim dnem je naš list postal tednik. Ponovno opozarjamo dopisnike, da dostavljajo rokopise najkasneje do petka.

Konferenca dopisnikov

Uredništvo „Jeseniškega kovinarja“ sklicuje dopisniško konferenco, ki bo

v torek 1. junija 1948 ob 15. uri

v prostorih uredništva (Titov dom, prvo nadstropje, soba št. 12).

Dolžnost vseh dopisnikov in zastopnikov množičnih organizacij (OF, Sindikati, AFŽ, LMS, Zveze borcev NOV, Fizikulturnih društev) je, da se konference zanesljivo udeležijo.

V borbo proti špekulaciji in gospodarski sabotaži

Slaščičarna v Kranjski gori

Vedno in vedno odkrivajo organi naše ljudske oblasti razne ljudi, ki skušajo zavirati gospodarski in politični razvoj v našem okraju, ali pa na račun ljudstva obogateti.

Tako je slaščičar **Idrizovič Idriz** v Kranjski gori izdeloval in prodajal podolgovate torte v teži 1 do 1,50 dkg, namesto v predpisani teži 3,50 dkg. Rolada ima predpisano težo 3,50 dkg, on jih je prodajal po 1,30 do 1,50 dkg. Kljub nezadostni teži je te slaščice prodajal po din 6.— komad. Isto je z bomboni. Prodajna cena je 18.— za dkg, Idrizovič pa je iste prodajal po 1.— din komad in tako zaslužil pri 1 kg 80 din čistega dobička.

V delavnici se je ugotovila skrajna nečistoča in nehitjeničnost. Posoda je bila neočiščena, v nekaterih je bilo za prst debelo razne brozge v popolnoma zakislem in plesnivem stanju. Po predalih je bilo vse polno smeti in razne šare.

Tudi tehtnica se je našla v pokvarjenem stanju. Na levi strani so bili odstranjeni ležaji, kar je dopuščalo možnost zlorabe v korist prodajalca za 12 dkg. V delavnici je zaposleval svojega brata in 12 letnega dečka, katerima razen hrane in stanovanja ni priznaval nikakega drugega zasluga, niti jih ni prijavil socialnemu zavarovanju.

Ko mu je bilo izdano dovoljenje za slaščičarsko obrt, mu je bila dostavljena tudi posebna odločba, da mora v prostore napeljati vodo in jih opremiti po higijskih predpisih. Tega pa on še do danes ni storil in tako se je pri njem dnevno kopičilo več nesnage.

Ta slaščičarna niti najmanj ne odgovarja za Kranjsko goro, ki je znan tujsko-prometni kraj. Razen tega so njegovi izdelki nevarni in škodljivi ljudskemu zdravju.

Idrizovič je hotel vso krivdo zvaliti na svoja uslužbenca. To pa ne drži, ker sta uslužbenca morala delati to, kar jima je on ukazal. Vsi izgledi kažejo na to, da je stremel predvsem za čim večjim dobičkom.

Okrajni ljudski odbor mu je na podlagi ugotovljenih dejstev odvzel obrtno dovoljenje, sam pa je bil predan ljudskemu sodišču, kjer se bo zaradi kaznivih dejanj moral zagovarjati.

Mestna klavnica na Jesenicah

Pred kratkim je v mestni klavnici na **Jesenicah** poginila krava, ki je bila namenjena za zakolj. Krivdo zato nosijo tamkajšnji uslužbenci, razen administratorke. Ti uslužbenci v svoji malomarnosti nikakor nimajo pravega odnosa do ljudske imovine in izgleda, da se jih ljudsko premoženje prav nič ne tiče.

Tako so na Plavžu v hlev, ki je dolg 7 metrov, širok 6 in visok 2,80 metrov, natrpali 26 komadov goveje živine, ne da bi jo zadosti napojili in nakrmili. Ker ima hlev samo zamrežena okna v velikosti 43 × 70 cm, je seveda primanjkovalo tudi zraka, kar je povzročilo, da je 350 kg težka krava poginila.

Poleg uslužbencev mestne klavnice nosi polno odgovornost tudi veterinar, ker živine ni pregledal in tako preprečil pogin. Ko so ga pozvali, da bi kravo pregledal, je v svoji komodnosti zahteval avto, da bi se popeljal do največ 700 m oddaljene klavnice.

O malomarnosti uslužbencev mestne klavnice na Jesenicah se v zadnjem času na Jesenicah in okolici javno znašajo mnoge kritike, še več pa je prikrita šušljanja. Prepričani smo, da bo ljudska oblast končno razvozljala zadevo in krivce primerno kaznovala. Vedeti moramo, da ljudstvo vse vidi in zahteva odstranitev raznih škodljivcev splošnega napredka.

„Kmetoza“ v Mošnjah

Pri „Kmetozi“ v Mošnjah je bil zaposlen Konšek Ivan kot trgovski poslovodja. Svojo službo je vršil zelo malomarno in pri tem zakrivil več poneverb in goljufij. Pri inventuri so ljudske oblasti ugotovile primanjkljaj 12 tisoč dinarjev.

Ko je prejel od Okrajne poslovne zveze dežnike z določeno ceno 237 din za komad, jih je on prodajal po din 271 komad in si tako „prislužil“ 510 din. Nadalje je iz soda z vsebino

68 l kisa odvzel 25 l, nalil vanj 18 litrov vode in se tako okoristil za 228 din.

V prodajo je prejel tudi boljše vrste blago za moško obleko po din 185 din. To blago v dolžini 4,50 m, 1,50 m boljše svile po 110 din in 1,20 m blaga za srajco je vzel sam za svojo porabo, pri tem pa ga ni niti plačal, niti ni oddal potrebnih točk za tekstil. Za prisvojitve tega blaga dolguje 1042 din, 98 točk in odrezek. Iz navedenega blaga si je dal napraviti obleko pri krojaču in zahteval čimprejšnjo izgotovitev. Za uslugo je krojaču obljubil vse ostanke blaga.

Brez dovoljenja je razprodal 50,50 kg mleka v prahu, večinoma kmetom, izmed katerih imajo nekateri do 11 glav goveje živine. Izmed kupcev sta samo dve delavski družini.

Napake v zadrružništvu in vezani trgovini

Kljub mnogim tolmačenjem in pojasnjevanjem niso kmečke zadruge pri nas dosegle še tiste razvojne stopnje, ki jo postavlja pred nje petletni plan. Zadrružniki, pa tudi mnogi funkcionarji nočejo razumeti — hote ali ne hote — nujne potrebe po združitvi v enotno kmečko zadrugo v območju enega krajevnega ljudskega odbora.

Tako se nekatere živinorejske in lesne zadruga **v bohinjskem kotu** nočejo vključiti v kmečko zadrugo kot odseki te zadruga. To je popolnoma nepravilno in zavira gospodarski razvoj. Zadrružniki bodo morali prej ali slej spregledati svojo napako, ker bodo z razvojem časa uvideli, da s svojo trdovratnostjo povzročajo sami sebi neprecenljivo škodo. Dolžnost poštenih in zavednih zadrružnikov v Bohinju je, da starokopitneže prepričajo o njihovem škodljivem ravnanju. Povsem verjetno je tudi, da se v živinorejskih in lesnih zadrugah nahajajo gotovi protiljudski elementi, ki namerno zavirajo razvoj. To so stari koristolovci, s katerimi je treba obračunati in jih brez milosti razkrinkavati.

Enako malomarnost in nepravilno razumevanje do zadrružništva imata tudi živinorejski zadrugi na Jesenicah. Stremeti bi morali za tem, da bi bila v območju MLO Jesenice samo ena kmečka zadruga, nikakor pa ne dve, kateri svoje posle opravljata brez pametnega načrta in brez vsake perspektive. Ko bi ti dve zadrugi zavzemali pravilno stališče in imeli pravilen odnos do kmečkega prebivalstva, bi bila na Jesenicah že zdavnaj lahko osnovana kmečka zadruga z raznimi odseki, kot prodajni, lesni, živinorejski itd. To pa se ni zgodilo in še danes nimajo trgovskega lokala ali vsaj zbiralnice mleka. Zaradi tega so morali kmetovalci, ki so že prodajali svoje pridelke po vezanih cenah, do otvoritve okrajnega magazina kupovati blago na bone po okoliških krajih, namesto na Jesenicah. Isto je bilo s prodajo kmečkih pridelkov. Kmet iz Sv. Križa je moral krompir, ki ga je hotel prodati po vezanih cenah, peljati v Zirovnico ali Mojstrano. Takih primerov je bilo na Jesenicah še več.

Koristi kmečkega prebivalstva na območju MLO Jesenice zahtevajo, da se otvorita na Jesenicah ne samo ena, temveč dve trgovski poslovalnici in sicer ena za okoliš Jesenice, Sv. Križ, Hrušica in Plavški rovt, druga pa za okoliš Javornik, Koroška Bela, Javorniški rovt, Potoki in Blejska Dobrava. Otvoritev teh poslovalnic zahteva tudi sam razvoj trgovine po vezanih cenah, ker iz dneva v dan naraščajo predmeti, namenjeni za vezano trgovino.

Drugo vprašanje v vsem našem okraju je pravilna organizacija zbiralnic za mleko v okviru kmečkih zadrug. Če se te zbiralnice ne bodo pravočasno osnovala, kmetje ne bodo mogli dobiti bonov za prodano mleko. Krivdo za to bodo nosili malomarni in neodgovorni odborniki posameznih kmečkih zadrug.

Navedene napake in pomanjkljivosti je treba nemudoma odpraviti, kajti resno ovirajo razvoj vezane trgovine in prinašajo našim kmetovalcem občutno in nepopravljivo škodo.

Dosedaj je bilo v našem okraju odkupljenega po vezanih cenah okrog 16.000 kg fižola, 29.000

V trgovini je bilo 25 steklenic malinovca po ceni 135 din, on pa ga je prodajal po 140 din in se pri tem okoristil za 125 din.

S tem pa veriga njegovih špekulacij na račun ljudske imovine še ni zaključena. Lahko bi jih našli še dolgo vrsto, toda to ni naš namen. Hoteli smo škodljivca naše skupnosti razkriti pred vso javnostjo. Hoteli smo tudi naše ljudstvo opozoriti na budnost pred raznimi špekulanti in saboterji.

Ko je Konšek zasluhlil nevarnost in so mu postala tla prevroča, je odpovedal službo. Mislil je odpotovati neznankam, vendar pa so mu organi ljudske oblasti to preprečili in ga izročili sodišču.

kg krompirja, nad 4.500 komadov jajc, 136.000 kg razne klavne živine, 270 kg lanenega semena 110 kg sončnic in še vrsto drugih predmetov.

V našem okraju pa je bilo opaziti še neko drugo grobo napako v vezani trgovini. Nekateri naši delavci so začeli izkoriščati to vrsto trgovine na ta način, da so kupovali nakazani fižol iz garantirane preskrbe in ga nato prodali zadrugam po vezanih cenah. To se je zlasti razpaslo v Zgornjih Gorjah, Zirovnici, pa tudi drugod. Opozarjamo prizadeto delastvo in kmečke zadruga, da s temi kaznivimi dejanji takoj prenehajo, sicer bodo krivci postavljeni pred sodišče zaradi nedovoljene trgovine in špekulacije.

Malomarno poslovanje krajevne krojaške delavnice v Begunjah

Krajevni ljudski odbor Begunje je osnoval krojaško delavnico z namenom, da bi ta delavnica služila koristim ljudstva. Že leta 1947 je delavnica prevzela izdelavo uniform za zavodsko NM. Ob tej priliki je delavnica tudi prevzela že tozadevno blago. Zavodska milica gozdnega gospodarstva v Bohinju je upravo podjetja prosila, da bi bile uniforme čimprej izdelane. Podjetje je tej prošnji ustreglo tako, da je miličarje obvestilo, do lahko pridejo takoj na „probo“. Ko so se miličarji iz Bohinja pojavili v krojaški delavnici v Begunjah, so jim pomočniki povedali, da se „proba“ ne more izvršiti, ker mojstra slučajno ni doma. Miličarji so odgovorili, da nimajo časa hoditi ponovno gledati na uro v Begunje, vsled česar naj „probo“ izvrši kdo izmed navzočih pomočnikov. To pa krojaški pomočniki zaradi nesoglasij v podjetju niso hoteli izvršiti. Na intervencijo miličarjev je KLO v Begunjah poslal privatnega mojstra, da je izvršil takozvano probo.

Smatramo, da je bil odnos pomočnikov do miličarjev skrajno neuljuden. Slični slučajji pa se dogajajo tudi do drugih strank. Tako poslovanje vpliva zelo kvarno in jemlje ugled podjetju. Dolžnost KLO kot operativnega vodja je, da ukrene čimprej vse potrebno da se te malomarnosti ne bodo več dogajale.

V. I.

VESTI

Ker se zaradi nezadostne udeležbe prvi občni zbor sindikalne podružnice krajevne industrije in obrti na Jesenicah ni mogel vršiti, sporočamo, da bo dne 4. junija 1948 ob 17.30 uri ponovni občni zbor v Titovem domu. na Jesenicah, kjer bodo volitve nove uprave podružnice. Udeležba je za vse člane obvezna, ker se bodo razdeljevale nove članske izkaznice in potrjevala potrošniška potrdila. Pri tej priliki opozarjamo tudi delodajalce, da bo delavstvo pravočasno dobilo živilske nakaznice. Tajništvo.

Uredništvo in uprava: Jesenice, Titov dom (I. nadst., soba štev. 12). — Izhaja tedensko. — Odgovorni urednik: Gasar Verko, Jesenice
Tisk Gorenjske tiskarne v Kranju. 1531 48